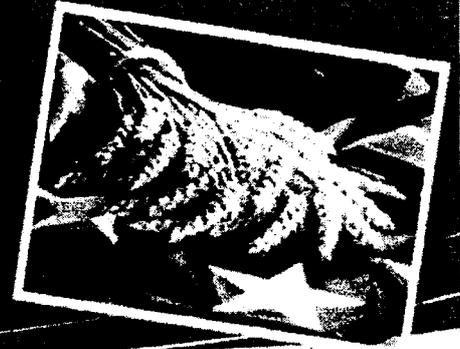

ข่าวสารด้านการเกษตรสหภาพยุโรป

สถานการณ์ | กฎระเบียบ | แนวโน้มในตลาดอาหารและสินค้าเกษตรยุโรป

แนวโน้มด้านการตลาดและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ ของสหภาพยุโรประหว่างปี 2561 - 2573

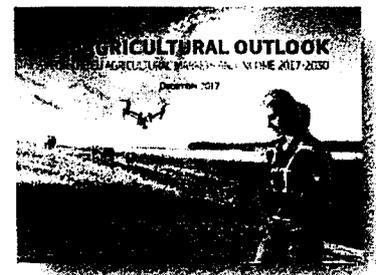

เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2561 คณะกรรมาธิการยุโรปได้เผยแพร่รายงาน เรื่อง "Projection for the European Agricultural Markets for 2018 - 2030" โดยได้คาดการณ์แนวโน้มการตลาดและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญของสหภาพยุโรป (EU) ในระยะกลางตั้งแต่ปี 2561 - 2573 ดังนี้

- การทำเกษตรยังมีบทบาทสำคัญต่อสังคมยุโรป แต่พื้นที่เกษตรใน EU มีแนวโน้มลดลง และมีแรงงานหลังไหลออกจากภาคเกษตรมากขึ้น
- รายได้เกษตรกรมีแนวโน้มคงที่ โดยผลตอบแทนจากมูลค่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้นอาจถูกหักล้างด้วยต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น เช่น ค่าพลังงาน
- ความต้องการอาหารที่เพิ่มขึ้นจะเป็นโอกาสในการสร้างความแตกต่างและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เช่น อาหารจากในท้องถิ่น สินค้าเกษตรอินทรีย์ สินค้าที่ได้รับการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์หรือสินค้าที่ผ่านการรับรองมาตรฐานด้านต่าง ๆ เป็นต้น
- การบริโภคเนื้อสัตว์ ขนปัง และน้ำตาลมีแนวโน้มลดลง โดยจะถูกทดแทนด้วยการบริโภคโปรตีนจากพืช
- ความมุ่งมั่นด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะเป็นแรงขับเคลื่อนให้มีการนำเทคโนโลยีและการบริหารจัดการที่ทันสมัยมาใช้เพิ่มขึ้น เช่น การทำเกษตรความแม่นยำสูง ซึ่งจะช่วยให้ผลผลิตเพิ่ม แต่มีอัตราเติบโตที่ช้าลงกว่าในอดีต
- การส่งออกผลิตภัณฑ์นมมีแนวโน้มขยายตัวและมีส่วนแบ่งในตลาดโลกเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม การผลิตสินค้าเกษตรบางสาขาจะเผชิญการแข่งขันจากสินค้านำเข้า เช่น เนื้อวัว

จากการคาดการณ์แนวโน้มตลาดสินค้าเกษตร EU ในช่วง 12 ปีข้างหน้าพบว่า

"ภาคการผลิตสินค้าเกษตรของ EU ยังคงมีแนวโน้มแข็งแกร่ง และ EU ยังคงมีสถานะเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรสุทธิหลายอย่าง เช่น ข้าวสาลี ผลิตภัณฑ์นม น้ำมันมะกอก มะเขือเทศแปรรูป ฯลฯ การเติบโตของจำนวนประชากรโลกและความต้องการบริโภคที่เพิ่มขึ้นเป็นปัจจัยกระตุ้นให้การผลิตและการส่งออกของ EU ขยายตัว โดย EU มุ่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพสูงและมีมูลค่าเพิ่ม แต่ในทางตรงข้ามกฎระเบียบ มาตรการกีดกันการค้า และภัยจากโรคระบาด อาจเป็นปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการผลิต และการส่งออกสินค้าเกษตรของ EU ในอนาคต"

ภาคการเพาะปลูกพืช

พื้นที่เกษตรกรรมใน EU มีแนวโน้มลดลงจาก 178 ล้านเฮกตาร์ในปี 2561 เหลือเพียง 176 ล้านเฮกตาร์ในปี 2573 โดยพื้นที่เกษตรที่ลดลงได้แก่ พื้นที่เพาะปลูกธัญพืช ทุ่งหญ้าถาวรและพื้นที่ปลูกพืชยืนต้น ส่วนพื้นที่เพาะปลูกพืชอาหารสัตว์จะเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

น้ำตาล : การบริโภคน้ำตาลจะลดลงถึง 5% เนื่องจากผู้บริโภคให้ความสนใจต่อด้านสุขภาพมากขึ้น รวมทั้งภาคอุตสาหกรรมอาหารมีการใช้ isoglucose ทดแทนน้ำตาลในอาหารแปรรูปเพิ่มขึ้น การผลิตน้ำตาลของ EU คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อย (19.3 ล้านตัน ในปี 2573) โดยจะมีส่วนแบ่งของการค้าน้ำตาลในตลาดโลกถึง 9% อย่างไรก็ตามราคาน้ำตาลของ EU จะสูงกว่าราคาตลาดโลกประมาณ 40 ยูโร/ตัน

ธัญพืช : ในปี 2573 ผลผลิตธัญพืชจะเพิ่มขึ้นถึง 325 ล้านตัน/ปี เพื่อรองรับความต้องการของอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ทั้งใน EU และประเทศที่สาม อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดด้านพื้นที่เพาะปลูกจะส่งผลให้ผลผลิตของ EU เพิ่มขึ้นเพียงระดับปานกลาง โดยมีราคาอยู่ที่ 170 ยูโร/ตัน

ข้าว : การปลูกข้าวใน EU ไม่เพียงพอต่อความต้องการ โดยจำเป็นต้องนำเข้าข้าวประมาณ 1.2 ล้านตัน/ปี จากอินเดีย กัมพูชา ไทย และปากีสถาน นอกจากนี้ การบริโภคข้าวใน EU มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 0.4%/ปี ในขณะที่ EU มีโอกาสนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้นอีกเฉลี่ย 1.1%/ปี จากประเทศที่ได้รับสิทธิพิเศษด้านภาษีศุลกากรภายใต้ข้อตกลง Everything But Arms

เมล็ดพืชน้ำมันและพืชโปรตีน : นโยบายเชื้อเพลิงชีวภาพของ EU จะส่งผลให้ความต้องการใช้เรพซิดเป็นชีวมวลลดลง ในขณะที่การปลูกถั่วเหลืองใน EU มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รองรับนโยบายสนับสนุนการปลูกพืชโปรตีน ประกอบกับความต้องการสำหรับอาหารและอาหารสัตว์ที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม พื้นที่เพาะปลูกพืชโปรตีน คิดเป็นสัดส่วนเพียง 1.4% เมื่อเทียบกับพื้นที่ปลูกพืชใน EU ทั้งหมด

พืชสำหรับอาหารสัตว์ : ผลผลิตพืชสำหรับอาหารสัตว์ของ EU จะเพิ่มขึ้นถึง 275 ล้านตัน/ปี ในปี 2573 โดยส่วนใหญ่จะเป็นพืชที่ให้โปรตีนสูง รองรับความต้องการและข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อม

พืชพลังงาน : “นโยบายพลังงานทดแทนใหม่ของ EU หรือ Renewable Energy Directive for 2021 - 2030 (RED II)” จะส่งผลให้ EU นำเข้าน้ำมันปาล์มลดลง และเปลี่ยนไปใช้พืชพลังงานที่ผลิตได้ใน EU วัตถุประสงค์จากน้ำมันเหลือใช้ หรือเศษวัสดุทางการเกษตร เพื่อผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพที่มีความปลอดภัยและยั่งยืน

ภาคอุตสาหกรรมนมและผลิตภัณฑ์

การผลิตนมของ EU มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1.3 ล้านตัน/ปี โดยมีผลผลิตประมาณ 182 ล้านตันในปี 2573 ในขณะที่การส่งออกผลิตภัณฑ์นมคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 330,000 ตัน และความต้องการใช้นมในการแปรรูปจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 900,000 ตัน อย่างไรก็ตาม การบริโภคนมใน EU คาดว่าจะลดลง เนื่องจากการรณรงค์ให้ลดการบริโภคนมและผลิตภัณฑ์จากนม การคำนึงถึงผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมจากการเลี้ยงปศุสัตว์ และการแพ้โปรตีนจากนมของประชากรที่เพิ่มมากขึ้น

ภาคเนื้อสัตว์

การผลิตเนื้อสัตว์ของ EU มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นประมาณ 48 ล้านตันในปี 2573 โดยการผลิตเนื้อสัตว์แต่ละชนิดขึ้นอยู่กับอุปสงค์ โอกาสการส่งออก และผลตอบแทน ในขณะที่การบริโภคเนื้อสัตว์ใน EU มีแนวโน้มลดลง 700 กรัม/คน เนื่องจากผู้บริโภครุ่นใหม่มีการบริโภคมังสวิรัตเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เนื้อวัว : คาดว่าการผลิตเนื้อวัวของ EU จะลดลง เนื่องจากปัจจัยด้านกำไร ความต้องการของผู้บริโภค การแข่งขันที่รุนแรงมากยิ่งขึ้นจากอุรุกวัย และบราซิล รวมทั้งความต้องการซื้อจากตุรกีที่ซบเซา อย่างไรก็ตาม ราคาจะมีเสถียรภาพไปจนถึงปี 2573

เนื้อแกะ/เนื้อแพะ : การผลิตเนื้อแกะและเนื้อแพะมีการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องจากความต้องการซื้อในตลาด EU ที่ค่อนข้างคงที่ ผลกำไรที่ดี และการได้รับการสนับสนุนจากระบบการจ่ายเงินช่วยเหลือแบบ coupled support

เนื้อหมู : สถานการณ์การเลี้ยงสุกรใน EU ขึ้นอยู่กับกฎระเบียบโอกาสทางการตลาด และราคา แม้อุปสงค์ใน EU มีแนวโน้มลดลง แต่คาดว่า EU จะขยายการส่งออกเนื้อหมูไปยังประเทศที่สามเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะจีน ซึ่งการส่งออกโดยรวมมีแนวโน้มเพิ่มเป็น 8.7 ล้านตันในปี 2573 อย่างไรก็ตาม ความต้องการซื้อจากจีนขึ้นอยู่กับสถานการณ์โรค ASF ในจีน และความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกา

เนื้อสัตว์ปีก : อุตสาหกรรมสัตว์ปีกใน EU จะเติบโตถึง 4% ในช่วงระหว่างปี 2561 - 2573 การส่งออกจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 1.4% หรือ 1.9 ล้านตันในปี 2573 โดยคาดว่าจะขยายตลาดการส่งออกไปยังเอเชีย แอฟริกา และตะวันออกกลาง ส่วนการนำเข้าเนื้อสัตว์ปีกของ EU จะเริ่มฟื้นตัวหลังปี 2561 หลังจากบราซิลได้การแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สัตว์ปีก โดยคาดว่าจะการนำเข้าเนื้อสัตว์ปีกของ EU จะเพิ่มขึ้นจนเกือบเต็มโควตา (ราว 1 ล้านตัน) ภายในปี 2573

ภาคการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญอื่น ๆ

น้ำมันมะกอก : การผลิตและแปรรูปน้ำมันมะกอกของ EU มีแนวโน้มเติบโตปีละ 1.3% ไปจนถึงปี 2573 โดย EU เป็นผู้ส่งออกน้ำมันมะกอกรายใหญ่ของโลก ซึ่งคาดว่าจะเติบโตเฉลี่ยปีละ 3.3% โดยเฉพาะการส่งออกไปตลาดเอเชีย นอกจากนี้ การปลูกมะกอกในสเปนและโปรตุเกสจะขยายตัวเร็วกว่ากรีซและอิตาลี แต่อาจเผชิญความเสี่ยงจากสภาพภูมิอากาศและการแพร่ระบาดของเชื้อ *Xylella fastidiosa* ที่ส่งผลกระทบต่อการเพาะปลูกในบางพื้นที่

ไวน์ : การผลิตและบริโภคไวน์ใน EU มีแนวโน้มคงที่ โดยจะมีผลผลิตประมาณ 165 ล้านเฮกโตลิตร/ปี และมีอัตราการบริโภคไวน์เฉลี่ยปีละ 25.3 ลิตร/คน การส่งออกไวน์ของ EU มีแนวโน้มเติบโตตามความต้องการซื้อไวน์อิตาลีและไวน์ที่ได้รับการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามการแข่งขันและแรงกดดันด้านการค้าอาจทำให้อัตราการเติบโตของการส่งออกไวน์ของ EU จำกัดอยู่เพียง 1.6%/ปี

แอปเปิ้ล : พื้นที่เพาะปลูกแอปเปิ้ลใน EU จะมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่อัตราการเติบโตของผลผลิตจะดีขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตมีปริมาณคงที่หรือประมาณ 12.4 ล้านตัน/ปี โดยอัตราการบริโภคจะอยู่ที่ 13.2 กิโลกรัม/คน ไปจนถึงปี 2573 นอกจากนี้ การส่งออกแอปเปิ้ลคาดว่าจะเติบโตเฉลี่ยปีละ 3% เนื่องจาก EU สามารถขยายตลาดการส่งออกไปยังประเทศอื่น ๆ ทดแทนตลาดรัสเซียที่ถูกระงับไป

ลูกพีชและเนคทารีน : การบริโภคลูกพีชและเนคทารีนมีแนวโน้มลดลงเฉลี่ย 0.4%/ปี เนื่องจากผู้บริโภคมีความต้องการผลไม้ฤดูร้อนชนิดอื่น ๆ มากยิ่งขึ้น (เช่น เมล่อน ผลไม้จากเขตร้อน เบอร์รี่ ฯลฯ) ส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกลูกพีชและเนคทารีนใน EU ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าจะมีปริมาณผลผลิตเพียง 4 ล้านตันในปี 2573

มะเขือเทศ : การเพาะปลูกมะเขือเทศของ EU มีแนวโน้มคงที่ ในขณะที่การบริโภคมะเขือเทศคาดว่าจะลดลงเหลือเพียง 13.6 กิโลกรัม/คน อย่างไรก็ตาม ความต้องการบริโภคมะเขือเทศแปรรูปจะมีโอกาสเติบโตมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามความต้องการของผู้บริโภคที่เลือกซื้ออาหารที่สร้างความสะดวกสบาย (เช่น ผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป) นอกจากนี้ การส่งออกผลิตภัณฑ์มะเขือเทศแปรรูปคาดว่าจะเติบโตเฉลี่ยปีละ 1% หรือ 2.7 ล้านตันในปี 2573 โดย EU จะเป็นผู้ส่งออกมะเขือเทศแปรรูปรายใหญ่ที่สุดของโลก

